

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Enchiridion Theologiæ Pastoralis Et Doctrinæ Necessariæ Sacerdotibus Cœram Animarum administrantibus

Binsfeld, Peter

Avgvstæ Trevirorum, 1609

5. Cap. De Reliquis excommunicationibus Pontifici in iure canonico
reservatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40721

*Regula, mors, sexus, hostis, puer, officialis,
Delitiosus, inops, ager, senexq, sodalis,
lanitor, astrictus, dubius causa, leuis ictus,
Debilis: absolui sine summa sede merentur,
Atroces verò soli Papæ retinentur.*

CAPVT V.

*DE RELIQUIS EXCOMMV-
nicationibus reseruatiss Pontifi-
fici in iure.*

PRIMA, capit. Quærenti. de officio delegati. Excommunicatus à delegato Papæ, si integro anno in excommunicatione perseuerat, eo absoluto, absoluendus est à Papa.

Secunda, in cap. Dura. de crimine falsi. Excommunicatus à Diocæsano, eo quod habuerit literas falsas Papæ, si eas infra viginti dies non destruat, & resignet.

Tertia, capit. Significauit, de sententia excommunicat. Clerici, qui participant in diuinis tam in Ecclesia, quam alibi, sponte & scienter cum excommunicato à Papa.

Quarta, de sentent. excommun. cap. Tua. Incendiarius, Excommunicatus, & denunciatus, præterquam in articulo mortis.

Quinta, in cap. Conquæstus. eod. tit. excommunicati propter spoliationem Ecclesiæ cum

T c effra-

effractione, post denunciationem absoluentur à sede Apostolica.

Sexta, cap. Fundamenta. de electione in 6. excommunicantur eligentes in Senatorem Romanum aliquem Imperatorem, Regem, Comitem, aut alium potentem, &c. Sed hic casus apud nos non habet locum, & etiam fere nunquam contingit.

Septima, c. Fœlicis. de pœnis. Qui insectatus fuerit Cardinalem, percusserit, vel ceperit, &c. Sed hæc excommunicatio cum extensione reuocata est ad Bullam Cœnæ Domini, ut ex ea patet.

Octava, in cap. Quicumque de sentent. excommun. in 6. excommunicantur, qui facultatem tribuerint alicui interficiendi, capiendi, aut vexandi personas aliquorum, aut eorum facultates, aut suorum, eo quod tulerint sententiam excommunicationis, suspensionis, vel interdicti, contra Reges, &c. aut contra quoscunque alios eorum ministros, aut contra alios quoslibet, &c. Excommunicat etiam eos, qui vsi fuerint tali facultate: aut proprio motu fecerint aliquid ex huiusmodi prædictis; si duobus mensibus perseverauerint in dicta excommunicatione, à solo Papa absoluantur.

Nona, in Clement. multorum. de hæret. § Verum. excommunicantur omnes inquisitores inferiores Episcopis, qui odij, gratia, amoris,

ris, lucri, aut commodi temporalis gratia, contra iustitiam & conscientiam, omiserint procedere contra quemcunque, quando procedendum est: aut ex eisdem causis imposuerint hæresim, &c.

Decima, in Clement. i. de priuilegijs. excommunicantur cum reseruatione, Religiosi, qui sine licentia expressa presbyteri parochialis præsumunt administrare clericis, aut laicis sacramentum extremæ vnctionis, aut Eucharistiæ: aut benedicere nuptias; aut absoluerè excommunicatos, canone præterquam in casibus à iure: aut priuilegijs Apostolicis sibi concessis: aut à sententijs promulgatis; à statutis prouincialibus, aut Synodalibus, aut à peccatis, à pœna & culpa.

Vndecima, in Clement. Cupientes. de pœnis, circa finem, excommunicantur clerici & religiosi, qui violant constitutionem, illis prohibentem aliquem inducere ad vouendum, iurandum, aut promittendum eligere sepulturam in sua Ecclesia, aut quod non mutabit electam.

Duodecima, in Clement. Graue. de sentent. excommunicat. excommunicantur nobiles, & domini temporales cogentes aliquem, ad celebranda diuina officia in locis interdictis, siue compulsio fiat personæ clericorum, siue eorum consanguineis: Et qui voce præconis, aut sonitu campanæ, &c. conuocant

Tt 2 popu-

populum ad audiendum missam tali loco: aut etiam qui prohibent ne excommunicati, aut interdicti ab Ecclesia eijciantur, quando peraguntur diuina officia, &c.

Decimatertia, In extrauag. 2. de sepulturis inter communes, excommunicantur, qui exenterant mortuos ad eos conseruandos: aut eos concidunt in frustra: & ea coquunt, vt ossa carnibus denudata deferant, & sepeliant in alio loco, & qui hoc fieri iubent.

Decimaquarta, In extrauagan. i. de Simonia, excommunicantur qui dant, aut accipiunt aliquid ob ingressum in aliquod monasterium.

Decimaquinta, In extrauag. Pauli II. de Simonia, excommunicationi subduntur committentes Simoniam in ordine, vel beneficio & eius rei mediatores.

Decimasexta, In extrauag. Martini Quinti de regularibus, excommunicantur fratres ordinum mendicantium sine speciali facultate Papæ, migrantes ad non mendicantes, excepto ordine Carthusianorum, & etiam admittentes eos.

Decimasextima, In extrauag. Graue nimis Sixti Quarti, de reliquijs & ueneratione sanctorum, excommunicatur, qui dixerit peccare mortaliter eum, qui crediderit B. Virginem fuisse conceptam in peccato originali: & etiam à contrario, qui dixerit peccare mortaliter, oppositum tenentem. Ad hanc accedit
Con-

Concil. Tridentin. sess. 5. in decreto de peccato originali.

Decimaoctava, In Extrauag. 1. de sentent. excommun. Excommunicantur omnes, qui largiuntur, aut accipiunt aliquid: aut promittunt in curia Romana ad obtinendam iustitiam; aut promerendam gratiam alicuius rei. Angelus, Syluester, Caietan. & alij aiunt hanc reuocata per Mart. Quint. Sed quicquid sit, nunc reuocata est ad vsum per Gregor. XIII. Anno Dom. 1574. 8. Nouem. in extrauag. incipiente. Ab ipso, quam ad longum explicat Nauarr. in commentario de datis & promissis pro iustitia & gratia obtinenda.

Decimanona, quæ ponitur à S. Antonino 3. part. tit. 24. cap. 30. Syluest. & alijs. Accedentes ad sepulchrum Domini etiam deuotionis gratia sine licentia Pontificis. Hæc aliquibus videtur amplius non esse in vsu: & videmus in nostris partibus paucos pro licentia accedere Pontificem.

Vigesima, In Concil. Lateranen. sub Leone X. excommunicantur Cardinales reuelantes aliquid de secreto in actis in consistorio Papæ, quando id speciatim, & expressè mandatum est, ne reueletur.

Vigesimaprima, in eodem Concilio, excommunicantur, qui prædicant miracula falsa, vel incerta, vel Prophetias, quæ nõ continentur in sacra scriptura. Sed aliqui, vt Caiet. in summa,

T t 3 & Bar-

& Bartholomæus Caranza Archiepiscopus Toletanus in summa Conciliorum, existimant censuras dicti Concilij nõ esse receptas.

Vigesimasecunda, ex extrauagant. Gregorij XIII. edita Romæ Anno Domini 1575. incipienti, Vbi gratiæ. Excommunicantur, qui ingrediuntur in clausuram & septa monialium sine licentia eius, qui eam dare potest, & sufficienti causa, siue sint viri, siue mulieres, etiam cuiuscunque præminentia & dignitatis existant. De hac extrauag. vide Felicianum Episcopum Scalan. de censuris, de excommun. cap. 14. & latè Nauarr. in commentario quarto de regularibus. Aliæ adhuc sunt in iure, vel Doctoribus positæ excommunicationes Pontifici reseruata, quæ vel abrogatæ: vel paruum vsum habent apud nos. Qui legere voluerit, videat Doctores citatos.

CAPVT VI.

DE EXCOMMUNICATIONIBUS RESERVATIS EPISCOPIS.

DE his vide Angelum verbo Excommunicatio 6. Syluest. eodem verb. 8. Nauarr. in Manuali, cap. 27. à num. 112. Episcopum Scalen. loc. cit. cap. 23.

Prima, est in cap. Prouenit. de sentent. excommun. Quando quis leuiter percutit clericum,